

Антон Володимирович Думанський
(1880–1967)

Відомий український і радянський учений, академік, один із засновників колоїдної хімії в СРСР.

Народився в м. Іваново, куди його родина переїхала із Закарпаття. 1903 року закінчив Київський політехнічний інститут. Його дипломна робота «Колоїдальне срібло» привернула увагу Д. І. Менделєєва, який був присутній на захисті. Після закінчення інституту Думанського залишили працювати спочатку лаборантом кафедри загальної хімії, а потім асистентом кафедри неорганічної хімії. Тут він організував лабораторію з колоїдної хімії, в якій і проводив свої перші дослідження. Деякий час працював у Росії та Казахстані.

1945 року Думанський був обраний дійсним членом АН УРСР і очолив Інститут загальної та неорганічної хімії в Києві. Після переїзду в Київ основну увагу зосередив на термохімічних, адсорбційних і діелектричних дослідженнях гідрофільних колоїдів. Так почався новий період діяльності науковця, результатом якого було створення київської колоїдної школи. Удосконалив методи дослідження колоїдної хімії, розробив метод визначення розмірів колоїдних частинок ультрацентрифугуванням. Створив науковий напрямок застосування колоїдної хімії в харчових технологіях: хлібопеченні, виробництві цукру, вина, пива, дріжджів, кондитерських виробів. Думанський зі своїми учнями провів низку досліджень щодо ультрапористості ґрунтів. Були вирішені деякі агрономічні питання, зокрема, показано взаємозв'язок між вологістю ґрунту, здатністю зв'язувати воду і доступністю ґрунтової вологи для рослин.

Ім'ям Думанського названий Інститут колоїдної хімії та хімії води НАН України.